

คุณผู้ชายเช็คด่วน ฟิตบ๊องขนาดนี้ ทำไมถึงมีลูกยาก

ศูนย์ : ศูนย์เทคโนโลยีเพื่อการมีบุตร

บทความโดยแพทย์ : นพ. งามอาจ บวรสกุลวงศ์

ปัญหาภาวะมีบุตรยากในคู่สมรส สามารถเกิดขึ้นได้กับทุกคนไม่ว่าจะเป็นเพศหญิงหรือเพศชาย กรณีที่ปัญหาเกิดขึ้นกับสุ
ส่วนใหญ่มักพบว่าเป็นเรื่องของคุณภาพของอสุจิ
โดยเกิดขึ้นจากหลายสาเหตุเรามาดูกันดีกว่าว่าปัจจัยหรือพฤติกรรมอะไรบางอย่างส่งผลทำให้อสุจิของคุณผู้ชายมีปริมาณน้อย

- น้ำหนักตัวมาก มีรอบเอวใหญ่ จะมีปริมาณน้ำเชื้อและจำนวนตัวอสุจิน้อย
- ความผิดปกติของอวัยวะสืบพันธุ์ตั้งแต่กำเนิด

- ความผิดปกติของการทำงานของต่อมไร้ท่ออื่นๆ
- ยา การฉายแสง หรือเคมีบำบัดบางชนิด
- สารเคมีบางชนิดที่อาจเข้าสู่ร่างกายทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น ตะกั่ว ทองแดง ยาฆ่าแมลง
- ความผิดปกติของภูมิคุ้มกันทำให้ร่างกายสร้างสารที่เป็นอันตรายต่ออสุจิ
- การดื่มสุรา สูบบุหรี่ทำให้การผลิตฮอร์โมนเทสโทสเตอโรนและการสร้างตัวอสุจิน้อยลง
- ภาวะเครียด ส่งผลต่อฮอร์โมนที่ใช้ผลิตอสุจิทำให้อวัยวะเพศชายไม่แข็งแรงตัว
- การออกกำลังกายที่มากเกินไป ทำให้ระดับฮอร์โมนเทสโทสเตอโรนต่ำมีผลทำให้การผลิตอสุจิลดลง

ดังนั้น หากคุณผู้ชายที่คิดจะวางแผนสร้างครอบครัวและอยากมีลูกในอนาคต ควรเตรียมความพร้อม ด้วยการตรวจอสุจิ (Semen Analysis) เพื่อดูว่าอสุจิของคุณมีความแข็งแรง เพื่อให้คุณสามารถดูแลตัวเองได้อย่างเหมาะสม

การตรวจวิเคราะห์อสุจิเพื่อหาสาเหตุของภาวะมีบุตรยากในเพศชาย

การตรวจวิเคราะห์อสุจิ หรือตรวจสเปิร์ม (Semen Analysis)

เป็นการทดสอบสุขภาพและองค์ประกอบของอสุจิที่ต้องประเมินอย่างรอบคอบ

เพื่อนำไปวินิจฉัยและวางแผนการตั้งครรภ์ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

อีกทั้งการตรวจวิเคราะห์อสุจียังเป็นการตรวจยืนยันผลสำเร็จหลังการทำหมันฝ่ายชายด้วย

โดยวิธีการตรวจวิเคราะห์อสุจินั้นแบ่งออกเป็น 2 วิธีคือ

1. การตรวจด้วยตาเปล่า (Macroscopic Examination) พิจารณาจากปริมาตร ความเป็นกรด-ด่าง ความหนืด การเคลื่อนไหว
2. การตรวจภายใต้กล้องจุลทรรศน์ (Microscopic Examination) พิจารณาจากการทดสอบอสุจิที่ยังมีชีวิต ความแข็งแรง การเคลื่อนที่ของอสุจิ รูปร่างอสุจิ เป็นต้น

สำหรับผลวิเคราะห์หาสาเหตุของภาวะมีบุตรยากในฝ่ายชาย โดยการตรวจอสุจินั้นมีดังนี้

- **ด้านปริมาตร** โดยทั่วไปน้ำอสุจิที่หลั่งออกมาครั้งหนึ่งจะมีปริมาตร 2-6 มิลลิลิตร ถ้าหากมีปริมาตรที่น้อยเกินไป แสดงว่าการหลั่งจากถุงเก็บน้ำเชื้อบกพร่อง อาจมีสาเหตุเกิดจากการทำงานที่ผิดปกติของอัณฑะ หรือเกิดจากท่อนำอสุจิตีบหรือตันได้
- **ด้านปริมาณ** ตรวจความเข้มข้นของตัวอสุจิ ต้องมากกว่า หรือ เท่ากับ 15 ล้านตัว / มิลลิลิตร พร้อมทั้งดูการเคลื่อนไหวของอสุจิ มีการเคลื่อนที่ที่ดี คล่องแคล่ว วายแวก ตรงตามคุณสมบัติที่ดีของอสุจิหรือไม่ โดย หรือ เท่ากับ ร้อยละ 40 หากตัวอสุจิมีการเคลื่อนไหวไม่ดี ส่งผลให้ไม่สามารถว่ายผ่านปากมดลูกของฝ่ายหญิงไปพบกับไข่ในท่อนำไข่ได้
- **ด้านรูปร่าง** รูปร่างตัวอสุจิ ปกติจะมีส่วนหัว (Head) เป็นรูปวงรี ส่วนลำตัว (Midpiece) ป้อมและสั้นกว่าส่วนหางเล็ก (Tail) จะยาวกว่าส่วนหัว 7-15 เท่า มีลักษณะค่อยๆ เรียวเล็กลงเรื่อยๆ ทำหน้าที่โบกพัดเพื่อเคลื่อนไหวไปข้างหน้า โดยปกติน้ำอสุจิที่หลั่งออกมาจะมีตัวอสุจิที่รูปร่างผิดปกติปะปนอยู่ด้วย แต่มักไม่เกินร้อยละ 30-40 ถ้าเกินกว่านี้ ถือว่าผิดปกติ ซึ่งอาจจะส่งผลเสียต่อการปฏิสนธิกับไข่ได้

ข้อควรปฏิบัติและคำแนะนำการเก็บน้ำอสุจิ

ผู้รับการตรวจควรเตรียมตัวล่วงหน้า เช่น งดเว้นการหลั่งอสุจิอย่างน้อย 2 วัน แต่ไม่เกิน 7 วัน

ทำการเก็บอสุจิในขณะร่างกายปกติพร้อมรักษาความสะอาดของอวัยวะเพศให้ปราศจากการติดเชื้อใดๆ

ขณะเก็บตัวอย่างน้ำอสุจิต้องล้างมือให้สะอาดและเก็บโดยสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง ห้ามเก็บโดยใช้ถุงยางอนามัย

เนื่องจากถุงยางอนามัยมีสารหล่อลื่นซึ่งสามารถทำให้อสุจิตายได้ เป็นต้น หลังจากเก็บน้ำเชื้อได้แล้ว จะถูกนำส่งห้องปฏิบัติการ

หรือภายใน 1 ชั่วโมง ที่อุณหภูมิปกติ หากผลการวิเคราะห์น้ำอสุจิพบความผิดปกติ แพทย์จะมีการขอตัวอย่างน้ำอสุจิเพิ่มเติม

ควรทิ้งระยะเวลา 4 สัปดาห์ก่อนการเก็บตัวอย่างน้ำอสุจิครั้งต่อไป

ข้อจำกัดในการเก็บน้ำอสุจิ

- กรณีฝ่ายชายไม่สามารถเก็บน้ำอสุจิด้วยวิธีช่วยตัวเองได้
สามารถใช้วิธีร่วมเพศกับภรรยาแล้วหลั่งน้ำเชื้อใส่ภาชนะที่ทางโรงพยาบาลได้จัดเตรียมไว้ให้ แต่วิธีนี้อาจเก็บเชื้ออสุจิ
และทำให้คุณภาพลดลง
- กรณีไม่สะดวกเก็บน้ำอสุจิที่โรงพยาบาล สามารถเก็บน้ำเชื้ออสุจิที่บ้านได้
แต่ต้องเก็บเชื้ออสุจิใส่ภาชนะที่สะอาดและผ่านการฆ่าเชื้อแล้ว ให้นำเชื้ออสุจิส่งไปยังห้องปฏิบัติการ ภายใน 1 ชั่วโมง
หลังจากที่เก็บได้ ทั้งนี้ห้ามนำเชื้ออสุจิใส่ภาชนะที่บรรจุความเย็นหรือแช่แข็งโดยเด็ดขาด

ภาวะมีลูกยากนั้นอาจเกิดได้จากหลายปัจจัย การตรวจอสุจิก็เป็นอีกวิธีหนึ่งที่ช่วยหาสาเหตุได้ ซึ่งเป็นวิธีที่ง่ายและสะดวก

ดังนั้นจึงแนะนำให้คู่สามีภรรยาที่มีลูกยาก ควรตรวจวิเคราะห์น้ำอสุจิรวมกับการตรวจสุขภาพด้านอื่นด้วย

โดยทางออกในการแก้ปัญหาการมีลูกยาก มีเทคโนโลยีการแพทย์ที่ก้าวหน้าอยู่มากมาย

ที่สามารถเป็นตัวช่วยในการให้คู่รักมีลูกได้อย่างที่ตั้งใจ